

ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ІННОВАЦІЇ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Юзьвак В.М
Akademia WSB
магістрант

I. Постановка проблеми

У сучасному світі, що швидко змінюється, інновації відіграють ключову роль у розвитку економіки, технологій та суспільства в цілому. Однак, незважаючи на широке використання терміну "інновація", його визначення часто варіюється залежно від контексту та галузі застосування. Це створює певні труднощі у розумінні та оцінці інноваційних процесів, що відбуваються у різних сферах людської діяльності.

II. Мета роботи

Метою даної роботи є комплексний аналіз та уточнення поняття "інновація" в контексті сучасних умов. Основні аспекти цієї мети включають:

1. Систематизація існуючих підходів до визначення інновацій у різних галузях науки та практики.
2. Виявлення ключових характеристик інновацій, що є спільними для різних сфер їх застосування.
3. Розробка уніфікованого визначення інновації, яке враховує сучасні тенденції та може бути застосоване у різних контекстах.
4. Визначення критеріїв оцінки інноваційності продуктів, процесів та ідей.

III. Основна частина

У цій роботі ми досліджуємо еволюцію поняття "інновація" та його сучасне розуміння в різних контекстах. Ми пропонуємо комплексний підхід до визначення інновацій, який враховує їх багатогранну природу.

Основна мета нашого дослідження полягає у створенні уніфікованого визначення інновації, яке буде відображати її сутність у сучасному світі. Ми аналізуємо різні аспекти інновацій: від технологічних проривів до соціальних інновацій, від продуктових інновацій до інноваційних бізнес-моделей.

Історично поняття інновації з наукової точки зору трактувалося як результат (J. Schumpeter, P. Drucker, P. Kotler) або процес (M. Porter, R. Griffin) [1-3]. Вважаємо, що у сучасному світі для визначення поняття інновації потрібно підходити до інновації як комплексного явища.

Наведемо приклад. Підприємство займається дистрибуцією свіжих фруктів та овочів у великому місті. Традиційно маршрути доставки плануються логістами вручну, що часто призводить до неоптимальних рішень, затримок та додаткових витрат. Компанія впроваджує систему планування маршрутів на основі нейронних мереж. Ця система враховує множину факторів: 1) поточний трафік на дорогах, 2) прогноз погоди, 3) часові вікна доставки для кожного клієнта, 4) вантажопідйомність та технічні характеристики транспортних засобів, 5) термін придатності продукції, 6) історичні дані про швидкість розвантаження у різних точках. Нейронна мережа аналізує ці дані та генерує оптимальні маршрути доставки в режимі реального часу. У результаті витрати були скорочені (зменшився загальний пробіг транспортних засобів, скоротився час доставки, зменшилася кількість повернень через затримки доставки), а задоволеність клієнтів зросла. З точки зору кінцевого споживача продукт (доставлені свіжі фрукти) залишилися тими самими, деякі з користувачів могли і не помітити жодних змін, і якщо і помітили покращення, то не знали його причини. Чи можна говорити про інновацію у даному випадку?

Для відповіді на дане питання дамо визначення поняття інновації і його кваліфікаційним характеристикам.

Інновація – це комплексне, багатовимірне явище, яке передбачає впровадження нових або суттєво вдосконалених продуктів, послуг, процесів або бізнес-моделей, що створюють додаткову цінність для окремих суб'єктів, організацій або суспільства в цілому.

При визначенні кваліфікаційних характеристик важливо не тільки навести їх перелік, але прояснити умови їх застосування. У випадку кваліфікації наявності чи відсутності інновації у конкретній ситуації слід насамперед взяти до уваги точку дотику інновації до бізнес-моделі, процесу,

продукту чи послуги. Наприклад, у запитанні, яке наведено вище, сумнів виникає через порівняння змін у зовнішніх відносинах між підприємством та споживачами, в той час як інноваційні зміни мали місце в удосконаленні внутрішнього процесу.

Рисунок 1 – Основні кваліфікаційні ознаки інновації

Розглянемо нашу ситуацію на відповідність вищенаведеним ознакам.

Новизна – використання нейронних мереж для оптимізації маршрутів є новим підходом для компанії.

Практична реалізація – система введена та активно використовується.

Економічний ефект – значне зниження витрат та підвищення ефективності.

Системність: рішення враховує множину взаємопов'язаних факторів.

Адаптивність: система адаптується до змін у реальному часі.

Сталість: зменшення викидів CO₂ через оптимізацію маршрутів сприяє екологічній стійкості.

Отже, розглянута вище ситуація повністю відповідає нашому визначенню інновації

Висновок

У даній роботі запропоновано комплексний підхід до визначення поняття інновації в сучасних умовах. Ми визначили ключові характеристики інновацій, які залишаються актуальними незалежно від сфери їх застосування, та запропонували уніфіковане визначення, яке враховує багатогранну природу інновацій.

Також було розглянуто вплив сучасних технологічних та соціальних факторів на розуміння інновацій. Наведений приклад використання нейронних мереж для оптимізації маршрутів доставки демонструє, що інновації можуть відбуватися на рівні внутрішніх процесів підприємства, не змінюючи безпосередньо продукт чи послугу для кінцевого споживача. Це підкреслює комплексність та багатовимірність поняття інновації в сучасних умовах, де технологічні рішення, зокрема штучний інтелект, відіграють все більшу роль у підвищенні ефективності бізнес-процесів та створенні конкурентних переваг.

Список використаних джерел

1. Білоусько Р.С. Інновації в забезпеченні конкурентоспроможності аграрних підприємств. Механізми забезпечення сталого розвитку економіки: проблеми, перспективи, міжнародний досвід: матер. III Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Харків. 10 листопада 2022 р. Харків, ДБТУ. 2022. С.45-47.
2. Шовкун-Заблоцька Л. В., Шовкун З. М. Класифікація інновацій та їх специфіка. Розвиток бізнесу в контексті європейської інтеграції: глобальні виклики, стратегічні пріоритети, реалії та перспективи: матеріали Міжнар. науково-практичної конф., 07 червня 2024 р. Держ. біотехнологічний ун-т. Харків, 2024. С. 451-452
3. Ганас Л. М., Дорош І. М., Петрова Я. Ю. Характеристика та типологія інновацій як економічної категорії. Економіка та держава. 2020. № 4. С. 201–205. DOI: 10.32702/2306-6806.2020.4.201